

FACTORS ON QUALITY OF EARNINGS EFFECTING PERFORMANCE MEASUREMENT UNDER ACCRUAL BASIS

Vissnu Poommipanit^{1*}

¹Department of Accounting, Assumption University, Bangkok, Thailand

ABSTRACT

The Objective of this study was to analyze the quality or earnings that were realized under the accrual basis of accounting of the companies listed in the SET50 at the Stock Exchange of Thailand (SET). Relationships between those factors were also shown in the study. The analysis on the average and the hypotheses testing on the quality of earnings and performance under the accrual basis of accounting were applied as the method of the study. Five-year financial statements of the targeted companies were collected. Results of the study were presented by the industry classified in the SET.

Results of the study revealed that the average ratio on the quality or earnings was highest at the service and commerce industry, and the average accrual income was highest at the resources, energy and utilities industry. Trend on the average quality of earnings was dramatically increased at the property development industry and decreased at the resources, energy and utilities industry. Besides, it was also found from the study that there was no significant relationship between the quality of earnings and the earnings under the accrual basis of accounting.

Keywords: Quality of earnings, accrual basis, performance measurement, SET50

*Corresponding author : E-mail address : Vissnupum@au.edu

ปัจจัยทางด้านคุณภาพของกำไรที่มีผลต่อการวัดผล การดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้าง

วิษณุ ภูมิพานิช¹

¹คณะกรรมการบัญชี, มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, กรุงเทพฯ, ประเทศไทย

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์คุณภาพของกำไรที่เกิดขึ้นจากการบันทึกบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ของบริษัทที่จัดอยู่ในกลุ่ม SET50 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยรวมทั้งการหาความสัมพันธ์ของทั้งสองปัจจัย วิธีการศึกษาจัดทำโดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านคุณภาพกำไรและการวัดผลดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้าง รวมทั้งการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้งสอง โดยใช้งบการเงินรวมย้อนหลังเป็นระยะเวลา 5 ปี และจัดแบ่งการนำเสนอออกเป็นกลุ่มตามการจัดกลุ่มอุตสาหกรรมของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนด้านคุณภาพกำไรของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในขณะที่กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรจะมีค่าเฉลี่ยของผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้างสูงสุด ส่วนแนวโน้มค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านคุณภาพกำไรของกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์จะมีการเพิ่มขึ้นมากที่สุดและกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรจะมีแนวโน้มลดลงมากที่สุด นอกจากนั้นหลังการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านคุณภาพกำไร ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้าง

คำสำคัญ: คุณภาพกำไร, เกณฑ์คงค้าง, การวัดผลการดำเนินงาน, SET50

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยอยู่ในภาวะที่มีการกู้เงินจำนวนมากจากต่างประเทศเพื่อมาลงทุนในธุรกิจต่าง ๆ แต่การกู้เงินจากสถาบันการเงินของไทยที่ไม่มีระบบจัดการหนี้สินที่ดีประกอบกับโครงสร้างของสถาบันการเงินมีโครงสร้างเงินทุนที่ยังไม่ดีเพียงพอ จึงทำให้มีสถาบันการเงินกว่า 50 บริษัท ปิดตัวลงจนทำให้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจที่กระจายไปสู่ประเทศแถบเอเชียที่ส่งผลเสียต่อเศรษฐกิจไทยเป็นอย่างมาก และมีมูลค่าตลาดหลักทรัพย์ที่สูญหายไปจำนวนมาก จึงทำให้ในปี พ.ศ. 2540 มีการปฏิรูปสถาบันการเงินครั้งใหญ่เพื่อสร้างความมั่นคงทางการเงินให้กับสถาบันการเงิน เมื่อภาวะเศรษฐกิจของไทยกลับมาสู่ภาวะปกติ นักลงทุนกลับมาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์อีกครั้ง โดยเฉพาะตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

โดยส่วนสำคัญในการตัดสินใจของนักลงทุนเพื่อเลือกลงทุนในบริษัทใดหรือกลุ่มอุตสาหกรรมใดในตลาดหลักทรัพย์นั้นต้องอาศัยข้อมูลต่าง ๆ เข้ามาประกอบการลงทุนทั้งข้อมูลภายในและภายนอก โดยเฉพาะการศึกษาผลการดำเนินงานของธุรกิจงบการเงินนั้นมีความสำคัญมากต่อการเลือกลงทุน เพราะจะทำให้ นักลงทุนเข้าใจสถานะทางการเงินของธุรกิจว่ามีผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร

สำหรับการวิเคราะห์งบการเงินนั้น หนึ่งในส่วนประกอบของงบการเงินที่สำคัญที่จะช่วยให้ นักลงทุนเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ ก็คืองบกำไรขาดทุน ซึ่งนักลงทุนจะเลือกบริษัทที่มีกำไรสุทธิมากที่สุดเป็นหลัก แต่กำไรสุทธิจากงบกำไรขาดทุนอาจมีปัจจัยอื่น ๆ แอบแฝงอยู่ การมองกำไรสุทธิเพียงอย่างเดียวไม่สามารถสะท้อนถึงประสิทธิภาพของบริษัทได้อย่างแท้จริง เพราะเมื่อพิจารณางบดุลและงบกำไรขาดทุนนั้นพบว่า มีค่าใช้จ่ายค้างจ่ายและรายได้ค้างรับเข้ามาเกี่ยวข้องซึ่งเป็นการบันทึกบัญชีโดยใช้เกณฑ์คงค้าง เพื่อให้ ผลประกอบการของธุรกิจออกมาตรงตามนโยบายของบริษัทที่

วางไว้หรือตามความต้องการของผู้จัดทำ งบการเงิน ซึ่งวิธีการเหล่านี้ทำให้กำไรสุทธิ เป็นกำไรที่ด้อยคุณภาพ เพราะไม่ได้สะท้อนถึงผลการดำเนินงาน ที่แท้จริงของบริษัท ทำให้ในปัจจุบันนักลงทุนเริ่มหันมาใช้ข้อมูลจากงบกระแสเงินสดมากขึ้น เพราะงบกระแสเงินสดได้ตัดผลกระทบที่เกิดจากการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างทำให้บริษัททราบถึงรายการหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งด้านรายได้และค่าใช้จ่ายในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี

อย่างไรก็ตามงบการเงินที่เผยแพร่สู่สาธารณะชน อันเกิดจากการจัดทำบัญชีโดยใช้เกณฑ์คงค้างมีความน่าเชื่อถือในระดับหนึ่ง เนื่องจากได้รับการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (Certified public accountant) แต่ความน่าเชื่อถือของงบการเงินมิได้หมายความว่าข้อมูลหรือรายการค่าที่แสดงในงบการเงินจะถูกต้องทั้งหมด ดังนั้น ถ้าไรสุทธิของบริษัทที่ใช้เกณฑ์คงค้างในการจัดทำบัญชีโดยเฉพาะบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะสามารถสะท้อนถึงผลการดำเนินงานอย่างแท้จริงในเชิงรูปธรรมจากตัวเลขของกำไรสุทธิที่ปรากฏได้หรือไม่นั้น จึงได้มีการศึกษาถึงคุณภาพของกำไรสุทธิที่เกิดจากการใช้เกณฑ์คงค้างใน การบันทึกบัญชี โดยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินและการวิเคราะห์แนวโน้มเพื่อประเมินคุณภาพกำไรจากการดำเนินงานของแต่ละบริษัท

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อวิเคราะห์คุณภาพที่แท้จริงของกำไรที่เกิดจากการบันทึกบัญชีตามเกณฑ์คงค้างของบริษัทที่อยู่ในกลุ่ม SET50
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านคุณภาพกำไรและผลการดำเนินงานจากการใช้เกณฑ์คงค้างในการบันทึกบัญชีของบริษัทที่อยู่ในกลุ่ม SET50

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลจากงบการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET50 index ระยะเวลา 5 ปี เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 จนถึง ปี พ.ศ. 2550 โดยแบ่งออกเป็น 6 กลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ และกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี

ข้อจำกัดของการศึกษา

1. ระยะเวลาที่ศึกษา คือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 จนถึงปี พ.ศ. 2550 กลุ่ม SET50 index มีบางบริษัทที่เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนใหม่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยซึ่งมีข้อมูลไม่ถึง 5 ปี จึงมิได้นำมารวมไว้ในการศึกษา ทำให้มีจำนวนบริษัทที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 30 บริษัท ใน 6 กลุ่มอุตสาหกรรม

2. การวิเคราะห์อัตราส่วนคุณภาพยอดขายด้านรายการขายสด ไม่สามารถทราบถึงยอดขายที่ได้รับเป็นเงินสดที่เกิดขึ้นระหว่างงวดบัญชีของบริษัท จึงทำการคำนวณจากการเก็บหนี้จากลูกหนี้การถัว ด้วยวิธีการดังนี้

เงินสดรับจากการขาย

$$= \text{ยอดขาย} + \text{ลูกหนี้การค้าต้นงวด} - \text{ลูกหนี้การค้าปลายงวด}$$

3. การวิเคราะห์อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น วิเคราะห์จากกำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานที่เกิดจากผลการดำเนินงานของบริษัท ณ วันสิ้นงวดบัญชี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้นักลงทุนและผู้สนใจทั่วไปนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์คุณภาพกำไรจากงบการเงินเพื่อนำไปใช้ในการประกอบ

การตัดสินใจประกอบการลงทุน

2. บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และกลุ่มอุตสาหกรรมสามารถนำไปเป็นแนวทางในการบริหารจัดการด้านการวางแผนกำไรและปรับปรุงกลยุทธ์การดำเนินงาน

3. สามารถนำค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนต่าง ๆ ไปใช้เป็นเครื่องมือหรือกลไกในการพัฒนา ตลอดจนนำไปสู่การจัดการบริหารองค์กร เพื่อวัดและเปรียบเทียบสมรรถนะของบริษัทกับบริษัทที่มีผลการดำเนินธุรกิจที่ดีที่สุดในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน (Benchmarking)

วรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. คุณภาพกำไร (Quality of income) วรศักดิ์ ทุมมานนท์ (2543) ได้กล่าวเกี่ยวกับคุณภาพกำไรว่า หมายถึง กำไรที่เกิดจากการดำเนินงานตามปกติ สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงินสดที่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแทนสินทรัพย์ที่เสื่อมค่าได้ และเป็นกำไรที่ได้มาจากรายได้ที่เกิดขึ้นเป็นประจำ รวมทั้งกิจกรรมที่มีนัยสำคัญที่ก่อให้เกิดกำไรได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว

นอกจากนั้น วรศักดิ์ ทุมมานนท์ (2543) ยังได้กล่าวเกี่ยวกับลักษณะของกำไรที่มีคุณภาพ จะต้องประกอบด้วยลักษณะดังต่อไปนี้

1. คำนวณขึ้นจากการใช้หลักการบัญชีที่ยึดหลักความระมัดระวัง
2. เป็นกำไรที่สามารถนำไปจัดสรรในรูปเงินสดให้แก่ผู้ถือหุ้นได้
3. เป็นกำไรที่ไม่ผันผวนไปจากเส้นแนวโน้มกำไรในอดีต
4. เป็นกำไรที่ในอดีตหรือปัจจุบันจะต้องเป็นตัวบ่งชี้ที่ดีของกระแสกำไรในอนาคต
5. เป็นกำไรที่เกิดจากการประกอบธุรกิจพื้นฐานของกิจการอย่างต่อเนื่อง
6. เป็นกำไรที่สะท้อนถึงความระมัดระวังและความเป็นจริง

7. เป็นกำไรที่ไม่มีการปกปิดซ่อนเร้นสิ่งผิดปกติดังใด ๆ ที่อาจเป็นไปได้

8. เป็นกำไรที่เกิดจากการดำเนินงานอย่างแท้จริง

9. เป็นกำไรที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจภายในประเทศ

10. เป็นกำไรที่สามารถเข้าใจได้โดยง่าย

2. การบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง (Accrual basics)

เกณฑ์คงค้าง คือ วิธีการทางบัญชีที่ใช้เป็นหลักในการบันทึกรายได้และค่าใช้จ่ายให้อยู่ในงวดต่าง ๆ โดยคำนึงถึงรายได้ที่พึงรับและค่าใช้จ่ายที่พึงจ่าย โดยไม่คำนึงถึงรายรับและรายจ่ายเป็นเงินสดว่าได้รับเงินมาแล้วหรือจ่ายเงินไปแล้วหรือไม่ตามเกณฑ์เงินสด ในวันสิ้นงวด (ศศิวิมล, 2543) จึงจะต้องมีการปรับปรุงบัญชีที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีความถูกต้องตามเกณฑ์คงค้าง ซึ่งจะส่งผลต่อความถูกต้องของผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของกิจการด้วย ตามหลักการบัญชีที่ยอมรับกันโดยทั่วไป (Generally accepted accounting principles) นั้น กิจการจำเป็นต้องใช้เกณฑ์คงค้างในการบันทึกบัญชี

3. การวิเคราะห์งบการเงิน

การวิเคราะห์งบการเงิน คือ วิธีการค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทหนึ่งจากงบการเงินของบริษัทนั้น เพื่อนำข้อเท็จจริงที่ได้มาพิจารณาประกอบการวางแผนและตัดสินใจ (สุมาลี อุณหะนันท์, 2549)

วิธีการวิเคราะห์อัตราส่วนจากงบการเงิน เป็นการนำตัวเลขข้อมูลทางการเงินที่ต้องการพิจารณา มาคำนวณเปรียบเทียบ ผลที่ได้จะมีประโยชน์สำหรับการวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการในเวลาที่แตกต่างกันของธุรกิจเดียวกัน และในเวลาเดียวกันสำหรับกิจการต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมเดียวกัน โดยเป็นวิธีการที่นำข้อมูลทางการเงินของธุรกิจต่าง ๆ และในเวลาต่าง ๆ มาคำนวณให้อยู่ในรูปแบบที่เป็นมาตรฐานเดียวกันเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์

ทางการเงิน

4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 ไพบุลย์ รอบคอบ (2546) ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์คุณภาพกำไรของธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า บริษัทที่มีขนาดใหญ่ จะมีคุณภาพกำไรที่ดีกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก มีความสามารถในการก่อให้เกิดกระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่จะสามารถนำไปชำระหนี้สิน นำไปลงทุนกลับไปในสินทรัพย์ หรือนำไปจ่ายเงินปันผลได้ดีกว่า ความแปรปรวนของความเสี่ยงน้อยกว่า และมีความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ ความสามารถในการลงทุนต่อ และความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยได้ดีกว่าบริษัทเล็ก แต่ในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการเงินบริษัทเล็ก ดำเนินนโยบายทางการเงินที่รัดกุมมากกว่าบริษัทใหญ่

4.2 ภคสนา หิรัญชัยธรรม (2545) ทำการศึกษาเรื่อง คุณภาพกำไรกับผลตอบแทนของหุ้น: กรณีศึกษาจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า คุณภาพกำไรกับผลตอบแทนและผลตอบแทนเกินปกติจากการลงทุนในหุ้นสามัญ ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ตัวแปรที่มีอิทธิพลในการอธิบายความสัมพันธ์ของผลตอบแทนและผลตอบแทนเกินปกติจากการลงทุนใน หุ้นสามัญ ในช่วงเวลาหลังจากที่งบการเงินถูกเปิดเผยต่อสาธารณชนอย่างทั่วถึง คือ กำไรสุทธิของกิจการเท่านั้น

4.3 วิสรา ดวงตาน้อย (2549) ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์คุณภาพกำไรของธุรกิจกลุ่มพลังงานและสาธารณูปโภคในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า กลุ่มตัวอย่างธุรกิจกลุ่มพลังงานและสาธารณูปโภคได้มีการจัดทำบัญชีตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ค่าความแปรปรวนและความเสี่ยงมีค่าที่ต่ำ แสดงให้เห็นว่า กำไรของบริษัทมีความผันผวนต่ำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางที่ดี สามารถประเมินได้ว่ากำไรของกลุ่มบริษัทมีเสถียรภาพ อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสด แสดงให้เห็นสภาพคล่องของ

กลุ่มบริษัท ประเมินได้ว่ามีแนวโน้มสามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงินสดทันต่อการจัดสรรให้แก่ผู้ถือหุ้น หรือชำระหนี้ สิ่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางบวก ยกเว้นในบางปีที่กระแสเงินสดจากการดำเนินงานมีค่าติดลบ

4.4 ผลการศึกษาเรื่องการวัดคุณภาพกำไรของ Abdelghany (2005) ได้กล่าวถึงคุณภาพกำไรไว้ว่ามีวิธีการหลายวิธีที่จะวัดคุณภาพของกำไร นอกเหนือจากการวัดจากกำไรที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนของกิจการซึ่งจัดทำโดยวิธีเกณฑ์คงค้าง ผลการศึกษายังได้มีการเสนอแนะให้พิจารณาเปรียบเทียบคุณภาพของกำไรกับผลการดำเนินงานก่อนที่จะใช้ข้อมูลจากงบการเงินเพื่อการตัดสินใจ

4.5 การศึกษาของ Green (2002) ทำการศึกษา "คุณภาพของกำไร" ซึ่งหมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไรกับความสามารถในการสร้างกระแสเงินสดของบริษัทจำนวน 197 แห่งในประเทศอังกฤษ ผลการศึกษสามารถสรุปได้ว่าความสัมพันธ์ของทั้งสองปัจจัยมีอยู่ในระดับต่ำ และการศึกษา ยังแสดงให้เห็นว่า คุณภาพของกำไรมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตในอนาคตของบริษัท มากกว่ากำไรที่แสดงอยู่ในงบการเงิน และความสามารถในการสร้างกระแสเงินสดจะช่วยให้การพยากรณ์ความอยู่รอดของบริษัทในอนาคตได้ดีกว่าการใช้ข้อมูลด้านความสามารถในการทำกำไรที่ได้จากงบการเงินของบริษัท

4.6 นอกจากนี้ Azad (2004) ยังได้กล่าวเกี่ยวกับการวัดคุณภาพของกำไรว่ากำไรที่มีคุณภาพควรจะระบุได้ทั้งในรูปแบบของกำไรเชิงกระแสเงินสดและกำไรที่คาดว่าจะได้ในอนาคต การวิจัยของ Azad มีวัตถุประสงค์เพื่อการตรวจสอบคุณภาพของกำไร ผลการศึกษพบว่าระหว่างกำไรจากรายงานทางการเงินและกำไรที่มีคุณภาพของบริษัทต่าง ๆ ที่อยู่ในขอบเขตของการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมาก เพราะ

กำไรที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนของบริษัท อาจจะไม่สามารถใช้ในการพยากรณ์กำไรในอนาคตได้ดีเท่าที่ควร เนื่องจากข้อจำกัดเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีที่มีการบังคับใช้อยู่ทั่วไป ทั้งที่ใช้บังคับอยู่ของแต่ละประเทศ และที่เป็นหลักการบัญชีที่ได้รับการยอมรับทั่วไป หรือ ที่เรียกว่า Generally accepted accounting principles (GAAP)

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การศึกษาใช้ข้อมูลจากงบการเงินรวมประจำปี ซึ่งได้แก่ งบดุล งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงินที่รายงานในแต่ละปีระหว่างปี พ.ศ. 2546 ถึง พ.ศ. 2550 เป็นระยะเวลา 5 ปี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่จัดอยู่ในดัชนี SET50 จำนวน 30 บริษัท ยกเว้น กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน เนื่องจากบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินจะมีลักษณะของงบการเงินที่แตกต่างจากงบการเงินปกติ ทั้งยังมีข้อจำกัดและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ต้องถูกกำกับโดยธนาคารแห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. กลุ่มตัวอย่าง ใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 30 บริษัท จาก 6 กลุ่มอุตสาหกรรม ที่จำแนกโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนประชากรทั้งหมด โดยมีกลุ่มอุตสาหกรรมและจำนวนบริษัทดังต่อไปนี้

หมวดธุรกิจ	จำนวนบริษัท	ร้อยละ
กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	3	10
กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม	1	3
กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	6	20
กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร	6	20
กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ	9	30
กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี	5	17
รวม	30	100

การคำนวณปัจจัยทางด้านคุณภาพกำไรและการวัดผลการดำเนินงาน

ปัจจัยด้านคุณภาพกำไร

การวัดคุณภาพกำไรใช้อัตราส่วนทางการเงิน

จากงบกระแสเงินสด 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มอัตราส่วนคุณภาพกำไร (Quality of earnings ratios) ได้แก่

1.1 อัตราส่วนคุณภาพยอดขาย (Quality of sales ratio)

$$\text{อัตราส่วนคุณภาพของยอดขาย} = \frac{\text{ขายเป็นเงินสด}}{\text{ขาย}}$$

1.2 อัตราส่วนคุณภาพกำไร (Quality of income ratio)

$$\text{อัตราส่วนคุณภาพกำไร} = \frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน} + \text{ดอกเบี้ยจ่าย} + \text{ภาษีจ่าย}}{\text{กำไรสุทธิ} + \text{ดอกเบี้ยจ่าย} + \text{ภาษีจ่าย} + \text{ค่าเสื่อมราคา}}$$

2. กลุ่มอัตราส่วนผลตอบแทนเงินสด (Cash flow returns ratios) ได้แก่

2.1 อัตราผลตอบแทนเงินสดต่อสินทรัพย์ (Cash return on assets ratio)

$$\begin{array}{l} \text{อัตราผลตอบแทน} \\ \text{เงินสดต่อ} \\ \text{สินทรัพย์} \end{array} = \frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน} + \text{ดอกเบี้ยจ่าย} + \text{ภาษีจ่าย}}{\text{สินทรัพย์รวมเฉลี่ย}}$$

2.2 อัตราผลตอบแทนเงินสดต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Cash returns on equity ratio)

$$\begin{array}{l} \text{อัตราผลตอบแทน} \\ \text{เงินสดต่อส่วนของผู้ถือหุ้น} \end{array} = \frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย}}$$

การวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์ดังกล่าว
การวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์ดังกล่าว
ใช้อัตราส่วนทางการเงินการตลาดของหุ้น คือ

1. มูลค่าตามบัญชีของกิจการ (Book value per share)

2. กำไรต่อหุ้น (Earnings per share หรือ EPS)

3. อัตราส่วนราคาหุ้นต่อกำไร (Price-earnings หรือ P/ E ratio)

4. เงินปันผลต่อหุ้น (Dividend per share)

สถิติที่ใช้

การวัดค่ากลางของข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic mean หรือ \bar{X})

$$\bar{X} = \frac{\sum X_i}{N}$$

การวัดการกระจายของตัวเลข

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

$$SD = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N}}$$

3. การหาค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยทางด้าน

4. การทดสอบสมมติฐานทางสถิติ (Testing of statistical hypothesis)

คุณภาพกำไรที่มีผลต่อการวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้าง

$$r = \frac{\sum (x - \bar{x})(y - \bar{y})}{\sqrt{\sum (x - \bar{x})^2 \sum (y - \bar{y})^2}}$$

สูตรการคำนวณค่าความสัมพันธ์ดังกล่าวจะใช้สำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพกำไรซึ่งวัดจากอัตราส่วนคุณภาพกำไรและอัตราผลตอบแทนเงินสด (ตัวแปรอิสระ) กับผลการดำเนินงานที่จัดทำขึ้นด้วยเกณฑ์คงค้าง ซึ่งได้แก่มูลค่าตามบัญชีทางบริษัท กำไรต่อหุ้น อัตราส่วนราคาหุ้นต่อกำไร และเงินปันผลต่อหุ้น (ต่อแปรตาม) ของบริษัทที่จัดอยู่ในกลุ่ม SET50 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตัวแปรอิสระ (ตัวแปรต้น)

ตัวแปรตาม

ปัจจัยด้านอัตราส่วนคุณภาพกำไร

1. อัตราส่วนคุณภาพยอดขาย
2. อัตราส่วนคุณภาพกำไร

ปัจจัยด้านอัตราส่วนผลตอบแทนเงินสด

1. อัตราผลตอบแทนที่เป็นเงินสดต่อสินทรัพย์
2. อัตราผลตอบแทนที่เป็นเงินสดต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

ปัจจัยด้านการวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้าง

1. มูลค่าตามบัญชีของกิจการ
2. กำไรต่อหุ้น
3. อัตราส่วนราคาหุ้นต่อกำไร
4. เงินปันผลต่อหุ้น

สมมติฐานของการทดสอบ

สมมติฐานที่ 1

H_0 : ปัจจัยด้านอัตราส่วนคุณภาพกำไรของบริษัทที่จัดอยู่ในกลุ่ม SET50 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านการวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้าง

H_1 : ปัจจัยด้านอัตราส่วนคุณภาพกำไรของบริษัทที่จัดอยู่ในกลุ่ม SET50 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านการวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้าง

สมมติฐานที่ 2

H_0 : ปัจจัยด้านอัตราส่วนผลตอบแทนเงินสดของบริษัทที่จัดอยู่ในกลุ่ม SET50 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านการวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้าง

H_1 : ปัจจัยด้านอัตราส่วนผลตอบแทนเงินสดของบริษัทที่จัดอยู่ในกลุ่ม SET50 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านการวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้าง

การตั้งสมมติฐานดังกล่าวเป็นไปเพื่อตอบคำถามของงานวิจัยที่ว่า "ผลการดำเนินงานที่จัดทำขึ้นด้วยเกณฑ์คงค้าง สามารถใช้เป็นเครื่องมือสำหรับวัดผลการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพได้จริงหรือไม่" โดยการนำเอาผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้าง มาเปรียบเทียบกับความสัมพันธ์ กับอัตราส่วนคุณภาพกำไร และอัตราส่วนผลตอบแทนเงินสด ของบริษัทที่จัดอยู่ในกลุ่ม SET50 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านคุณภาพกำไร และการวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้าง

เป็นวิธีการนำข้อมูลทางการเงินของแต่ละอุตสาหกรรมในช่วงเวลาเดียวกันมาคำนวณให้อยู่ในรูปแบบที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ทางการเงิน ดังนั้น การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านคุณภาพกำไรและการวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้างจากอัตราส่วนทางการเงินจะให้ผลอย่างสมบูรณ์ต้องมีการเปรียบเทียบ ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมกับอัตราส่วนโดยเฉลี่ยของแต่ละอุตสาหกรรมในช่วงเวลาเดียวกัน

การวิเคราะห์แนวโน้มค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านคุณภาพกำไรและการวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้าง

เป็นการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินโดยวิเคราะห์ปัจจัยด้านคุณภาพกำไร และการวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้างของแต่ละบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกันโดยเปรียบเทียบในรอบระยะเวลา 5 ปี จากอัตราส่วนอุตสาหกรรมเฉลี่ย โดยจะแสดงอัตราส่วนทางการเงินของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมเพื่อวิเคราะห์แนวโน้ม

สรุปผลการศึกษา

1. ผลสรุปจากการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านคุณภาพกำไร และการวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้าง

ผลการศึกษาเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยอัตราส่วนปัจจัยด้านคุณภาพกำไร และการวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้าง โดยการคำนวณแยกเป็นรายอุตสาหกรรมระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2550 สามารถนำมาแสดงไว้ในตารางที่ 1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546-2550

อัตราส่วน ทางการเงิน	กลุ่มอุตสาหกรรม					
	เกษตรและ อาหาร	สินค้า อุตสาหกรรม	อสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง	ทรัพยากร	บริการ	เทคโนโลยี
1. อัตราส่วน คุณภาพยอดขาย (เท่า)	0.9901	0.9800	0.9928	1.9739	0.9508	0.9985
2. อัตราส่วน คุณภาพกำไร (เท่า)	0.7391	0.9265	0.9562	0.8910	1.1598	0.9498
3. อัตราผล ตอบแทนเงินสด ต่อสินทรัพย์ (เท่า)	0.1070	0.1668	0.1393	0.1989	0.2872	0.1915
4. อัตราผล ตอบแทนเงินสด ต่อส่วนผู้ถือหุ้น (เท่า)	0.2413	0.2989	0.2781	0.4699	0.6533	0.9907
5. มูลค่าตาม บัญชีของกิจการ (บาท/หุ้น)	4.8674	16.2350	15.8312	38.8166	10.8647	9.4362
6. กำไรต่อหุ้น (บาท/หุ้น)	1.1328	2.8131	7.0175	12.2741	3.4373	2.4036
7. อัตราส่วนราคา หุ้นต่อกำไร (เท่า)	14.9375	7.2318	36.7880	13.4026	24.9036	0.3322
8. เงินปันผล (บาท/หุ้น)	0.6383	2.8000	4.2846	5.0065	1.6797	1.7176

กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ มีค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านคุณภาพกำไรสูงสุด แสดงให้เห็นว่าบริษัทที่จัดอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมนี้สามารถก่อให้เกิดกระแสเงินสดจากการดำเนินงานได้ในจำนวนที่สูงพอ ๆ กับกำไรสุทธิที่สร้างขึ้น มีความเป็นไปได้ว่ากำไรสุทธินั้นจะเกิดขึ้นจากการดำเนินงานอย่างแท้จริง และเป็นกำไรที่มีคุณภาพมากกว่าบริษัทที่จัดอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ในขณะที่กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยการวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้างสูงสุด

บ่งบอกได้ว่าบริษัทที่จัดอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมมีมูลค่าของกิจการที่ปรากฏต่อภายนอกมากกว่า เนื่องมาจากมูลค่าการลงทุนจากนักลงทุนที่วิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จัดอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมจากมูลค่ากำไรสุทธิที่ปรากฏในงบการเงิน และทำให้นักลงทุนตัดสินใจเข้าไปลงทุนส่งผลให้ราคาหลักทรัพย์ในตลาดสูงกว่าบริษัทที่จัดอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น

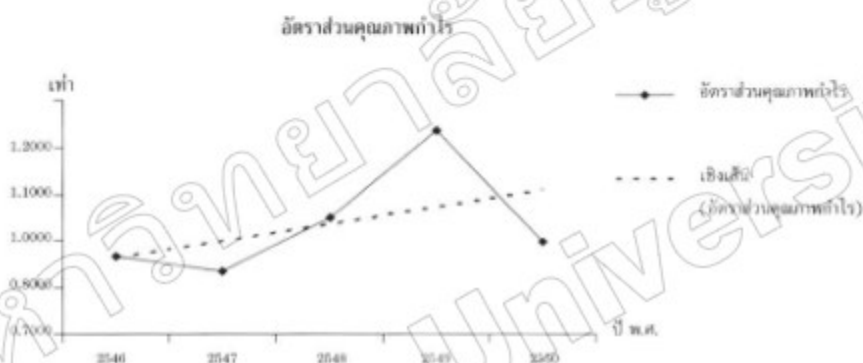
2. ผลสรุปจากแนวโน้มค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านคุณภาพกำไร และ การวัดผลการดำเนินงานด้วย

เกณฑ์คงค้าง

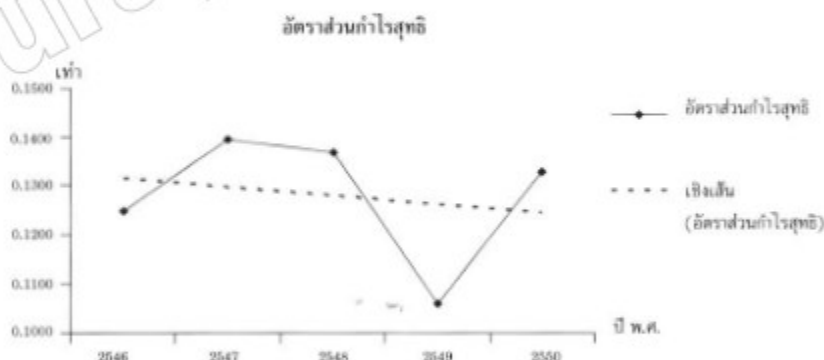
กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง มีแนวโน้มค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านคุณภาพกำไรเพิ่มขึ้นมากที่สุด และกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรมีแนวโน้มค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านคุณภาพกำไรลดลงมากที่สุด สำหรับการวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้าง พบว่ากลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรมีแนวโน้มค่าเฉลี่ยการวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้างเพิ่มขึ้นมากที่สุด และกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างมีแนวโน้ม

ค่าเฉลี่ยการวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้างลดลงมากที่สุด

3. ผลสรุปการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านคุณภาพกำไร และการวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้าง โดยวิธี Correlation of coefficient ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านคุณภาพกำไร และการวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้าง เป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม ดังกราฟที่แสดงอยู่ตามภาพที่ 1 และ 2 ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กราฟแสดงผลแนวโน้มของอัตราส่วนคุณภาพกำไรของบริษัทที่อยู่ในกลุ่ม SET50 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2546-2550

ภาพที่ 2 กราฟแสดงแนวโน้มทางอัตราส่วนกำไรสุทธิ (ผลการดำเนินงานหลักเกณฑ์คงค้าง) ของบริษัทที่จัดอยู่ในกลุ่ม SET50 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2546-2550

จากภาพที่ 1 และ 2 ซึ่งแสดงเส้นแนวโน้มของอัตราส่วนคุณภาพกำไรและอัตราส่วนกำไรสุทธิของบริษัทที่จัดอยู่ใน SET50 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2546-2550 พบว่าแนวโน้มทั้งสองอัตราส่วนนั้นเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม โดยที่อัตราส่วนเฉลี่ยกำไรสุทธิมีแนวโน้มลดลง ในขณะที่อัตราส่วนเฉลี่ยคุณภาพกำไรมีแนวโน้มสูงขึ้น ระหว่างช่วงระยะเวลาเดียวกัน จึงทำให้การวิจัยสามารถศึกษาในภาพรวมได้ว่า การวัดผลการดำเนินงานจากการบันทึกบัญชีหลักเกณฑ์คงค้างหรือผลการดำเนินงานหลักเกณฑ์คงค้างจะไม่สามารถสะท้อนถึงคุณภาพทางกำไรบริษัทที่ใช้ในการศึกษา

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านคุณภาพกำไร และการวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้างโดยวิธี Correlation of coefficient

เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านคุณภาพกำไร และการวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้างว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ การศึกษาพบว่า

1. คุณภาพยอดขายและมูลค่าตามบัญชีของกิจการ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน
2. คุณภาพยอดขายและกำไรต่อหุ้น มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน
3. คุณภาพยอดขายและราคาหุ้นต่อกำไร มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม
4. คุณภาพยอดขายและเงินปันผลต่อหุ้น ไม่มีความสัมพันธ์กัน
5. คุณภาพกำไรและมูลค่าตามบัญชีของกิจการ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม
6. คุณภาพกำไรและกำไรต่อหุ้น ไม่มีความสัมพันธ์กัน
7. คุณภาพกำไรและราคาหุ้นต่อกำไร ไม่มีความสัมพันธ์กัน
8. คุณภาพกำไรและเงินปันผลต่อหุ้น ไม่มีความสัมพันธ์กัน

9. ผลตอบแทนเงินสดต่อสินทรัพย์และมูลค่าตามบัญชีของกิจการ ไม่มีความสัมพันธ์กัน

10. ผลตอบแทนเงินสดต่อสินทรัพย์และกำไรต่อหุ้น ไม่มีความสัมพันธ์กัน

11. ผลตอบแทนเงินสดต่อสินทรัพย์และราคาหุ้นต่อกำไร ไม่มีความสัมพันธ์กัน

12. ผลตอบแทนเงินสดต่อสินทรัพย์และเงินปันผลต่อหุ้น ไม่มีความสัมพันธ์กัน

13. ผลตอบแทนเงินสดต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและมูลค่าตามบัญชีของกิจการ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

14. ผลตอบแทนเงินสดต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและกำไรต่อหุ้น มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

15. ผลตอบแทนเงินสดต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและราคาหุ้นต่อกำไร มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

16. ผลตอบแทนเงินสดต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและเงินปันผลต่อหุ้น มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

อภิปรายผลการศึกษา

1. ผลการศึกษา ค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านคุณภาพกำไร และการวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์ คงค้าง โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมพบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมบริการมีคุณภาพกำไรสูงสุด เพราะมีค่าเฉลี่ย อัตราส่วนคุณภาพกำไร และอัตราผลตอบแทนเงินสดต่อสินทรัพย์สูงสุด ในขณะที่ผลการดำเนินงานซึ่งบันทึกบัญชีด้วยเกณฑ์คงค้าง กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรมีผลการดำเนินงานสูงสุด เพราะมีค่าเฉลี่ย มูลค่าตามบัญชีของกิจการ กำไรต่อหุ้น และเงินปันผลต่อหุ้นสูงสุด

2. ผลการศึกษา แนวโน้มค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านคุณภาพกำไรและการวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์ คงค้าง

2.1 แนวโน้มอัตราส่วนคุณภาพยอดขาย

พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น หมายถึง กลุ่มอุตสาหกรรมทั้ง 3 กลุ่ม ในขณะที่กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง และกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร มีแนวโน้มลดลง หมายถึง กลุ่มอุตสาหกรรมทั้ง 3 กลุ่มขยายเชื่อมมากขึ้น จึงได้รับรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการมากขึ้น ทำให้สภาพคล่องลดลง

2.2 แนวโน้มอัตราส่วนคุณภาพกำไร พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น หมายถึง กลุ่มอุตสาหกรรมทั้ง 3 กลุ่ม มีกำไรที่เกิดจากการดำเนินงานที่แท้จริงเพิ่มขึ้น ซึ่งกำไรนี้สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงินสดที่เพียงพอต่อการเปลี่ยนหนี้สินทรัพย์ที่เสื่อมค่าได้ และเป็นกำไรที่มีคุณภาพซึ่งเกิดจากระดับของกำไรตามเกณฑ์คงค้างที่ใกล้เคียงกับกำไรตามเกณฑ์เงินสด ในขณะที่กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ และกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์ มีแนวโน้มลดลง หมายถึง กลุ่มอุตสาหกรรมทั้ง 3 กลุ่ม มีระดับคุณภาพกำไรลดลง อันเป็นผลมาจากกำไรที่เกิดจากการดำเนินงานปกติลดลงและเกิดความแตกต่างของกำไรตามเกณฑ์คงค้างกับกำไรตามเกณฑ์เงินสดเพิ่มขึ้น

2.3 แนวโน้มอัตราผลตอบแทนเงินสดต่อสินทรัพย์ พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม และกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น หมายถึง กลุ่มอุตสาหกรรมทั้ง 2 กลุ่ม สามารถใช้สินทรัพย์ได้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และกำไรมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ในขณะที่กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร และกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ มีแนวโน้มลดลง หมายถึง กลุ่มอุตสาหกรรมทั้ง 4 กลุ่มมีความสามารถในการก่อให้เกิดกระแสเงินสดจากการดำเนินงานซึ่งเกิดจากการลงทุนในสินทรัพย์ลดลง

การที่กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างผลตอบแทนกลับมาในรูปเงินสดลดลง ทำให้ความสามารถในการลงทุนต่อในอนาคตลดลงด้วยเช่นกัน

2.4 แนวโน้มอัตราผลตอบแทนเงินสดต่อส่วนของผู้ถือหุ้น พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้างเพิ่มขึ้น หมายถึง กลุ่มอุตสาหกรรมนี้มีความสามารถในการก่อให้เกิดผลตอบแทนในรูปเงินสดกลับคืนไปสู่ผู้ถือหุ้นสามัญเพิ่มขึ้น ในขณะที่กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม และกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี มีแนวโน้มลดลง ทำให้ผู้ถือหุ้นของกลุ่มอุตสาหกรรมได้รับผลตอบแทนลดลง

2.5 แนวโน้มมูลค่าตามบัญชีของกิจการ พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร และกลุ่มอุตสาหกรรมบริการเพิ่มขึ้น หมายถึง กลุ่มอุตสาหกรรมทั้ง 4 กลุ่ม มีมูลค่าที่แสดงสิทธิของผู้ถือหุ้นสามัญตามราคาที่ปรากฏในบัญชี ณ สิ้นรอบระยะเวลาบัญชี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546-2550 เพิ่มขึ้น หรือสิทธิส่วนได้เสียของส่วนผู้ถือหุ้นสามัญที่มีในบริษัทเพิ่มขึ้น โดยมาจากการที่กลุ่มอุตสาหกรรมมีผลการดำเนินงานเพิ่มขึ้น ในขณะที่กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี มีแนวโน้มลดลง แสดงว่ากลุ่มอุตสาหกรรมทั้ง 2 กลุ่ม มีความสามารถในการทำกำไรโดยรวมลดลง เพราะมูลค่าตามบัญชีของกิจการพิจารณาจากกำไรสะสมที่ส่งผลกระทบต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

2.6 แนวโน้มกำไรต่อหุ้น พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรมกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร และกลุ่มอุตสาหกรรมบริการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น หมายถึง กลุ่มอุตสาหกรรมทั้ง 4 กลุ่ม มีความสามารถในการทำกำไรเพื่อจ่ายผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นในรูปเงินปันผลได้เพิ่มขึ้น ในขณะที่กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตร

และอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี มีแนวโน้มลดลง หมายถึง กลุ่มอุตสาหกรรมทั้ง 2 กลุ่ม จ่ายผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นลดลงเนื่องจากมีการระดมทุนโดยการออกจำหน่ายหุ้นสามัญเพิ่ม และกำไรสุทธิลดลง

2.7 แนวโน้มอัตราส่วนราคาหุ้นต่อกำไร พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร และกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น หมายถึง กลุ่มอุตสาหกรรมทั้ง 3 กลุ่ม มีแนวโน้มผลกำไรของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมที่ออกหุ้นจะขยายตัวในอัตราที่สูง ในขณะที่กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และกลุ่มอุตสาหกรรมบริการมีแนวโน้มลดลง แสดงให้เห็นถึงผลตอบแทนของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมทั้ง 3 กลุ่ม ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตลดลง

2.8 แนวโน้มเงินปันผลต่อหุ้น พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และกลุ่มอุตสาหกรรมบริการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น หมายถึง กลุ่มอุตสาหกรรมทั้ง 2 กลุ่ม มีการเจริญเติบโตในรูปของกำไรสะสมมากขึ้น สามารถจ่ายผลตอบแทนได้มากขึ้น อันเกิดจากความสามารถในการทำกำไรที่เพิ่มขึ้น จนทำให้มีกำไรสะสมเพิ่มขึ้น ในขณะที่กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีมีแนวโน้มลดลง หมายถึง กลุ่มอุตสาหกรรมทั้ง 4 กลุ่ม มีความสามารถในการจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้นลดลง เนื่องมาจากบริษัทในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมมีสภาพคล่องที่ไม่เพียงพอต่อการจ่ายผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นซึ่งเกิดจากการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรที่มีมูลค่าสูงและมีความสามารถในการทำกำไรลดลง

3. ผลการศึกษา การทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอัตราส่วนคุณภาพกับปัจจัยด้านการวัดผลการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้างและปัจจัยด้านอัตราส่วนผลตอบแทนเงินสดกับปัจจัยด้านการวัดผล

การดำเนินงานด้วยเกณฑ์คงค้าง

3.1 คุณภาพยอดขายมีความสัมพันธ์กันกับมูลค่าตามบัญชีของกิจการ เนื่องจาก หากสามารถขายสินค้าหรือบริการแล้วได้รับรายได้ ณ ขณะนั้น ทำให้บริษัทไม่ต้องตั้งสำรองหนี้สูญ ค่าใช้จ่ายในรายการหนี้สงสัยจะสูญลดลง ส่งผลให้กำไรสุทธิเพิ่มขึ้น ทำให้ยอดกำไรสะสมสูงขึ้นตามไปด้วย นักลงทุนจึงเข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้น ทำให้มูลค่าของหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญเพิ่มขึ้น ในขณะที่ยอดกำไรสะสมเพิ่มขึ้น ทำให้บริษัทมีมูลค่าตามบัญชีของกิจการเพิ่มขึ้น

3.2 คุณภาพยอดขายมีความสัมพันธ์กันกับกำไรต่อหุ้น เนื่องจาก คุณภาพยอดขาย จะเกิดจากการที่บริษัทสามารถได้รับรายได้จากการขายที่เกิดขึ้นจากลูกค้าทันที ทำให้การตั้งสำรองหนี้สูญลดลงหรือไม่ต้องตั้งสำรองค่าใช้จ่ายที่อาจจะเกิดขึ้น ส่งผลให้กำไรสุทธิเพิ่มขึ้นและมีปริมาณกระแสเงินสดไหลเวียนในบริษัทมากขึ้น เมื่อกำไรสุทธิของบริษัทเพิ่มขึ้นในขณะที่สภาพคล่องของบริษัทเพิ่มขึ้นทำให้บริษัทไม่ต้องระดมทุนโดยการออกจำหน่ายหุ้นสามัญเพิ่ม ส่งผลให้กำไรต่อหุ้นของบริษัทเพิ่มขึ้น

3.3 คุณภาพยอดขายมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับราคาหุ้นต่อกำไร เนื่องจาก คุณภาพยอดขาย เป็นการพิจารณาการใช้ระยะเวลาในการดำเนินการขายเพื่อให้ได้รับรายได้กลับคืนมาในเวลาสั้นที่สุด แต่ถ้าหากบริษัทให้เครดิตในการรับชำระให้กับลูกหนี้การค้ามากขึ้น ทำให้มีโอกาสที่จะได้รับรายได้เพิ่มขึ้นเพราะไม่ต้องหักส่วนลดการค้า (แต่มีความเสี่ยงที่จะเกิดหนี้สูญ) เมื่อรายได้จากการดำเนินงานเพิ่มขึ้นส่งผลให้กำไรเพิ่มขึ้น เมื่อกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นทำให้มูลค่าราคาตลาดหุ้นเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

3.4 คุณภาพยอดขายไม่มีความสัมพันธ์กันกับเงินปันผลต่อหุ้น คุณภาพยอดขาย จะเกิดจากการที่บริษัทสามารถได้รับรายได้จากการขายที่เกิดขึ้นจากลูกค้าทันที ในขณะที่เงินปันผลต่อหุ้นนั้นเป็นการจ่าย

ผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นโดยจัดสรรให้แก่ผู้ถือหุ้นตามนโยบายของแต่ละบริษัทที่กำหนดไว้ แต่ถ้าในขณะนั้นบริษัทมีความจำเป็นที่จะต้องลงทุนที่ต้องให้จำนวนเงินค่อนข้างสูงหรือจ่ายชำระหนี้แม้ว่าในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นบริษัทจะมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น แต่ผู้ถือหุ้นก็อาจไม่ได้รับหรือได้รับในอัตราที่ลดลง

3.5 คุณภาพกำไรไม่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าตามบัญชีของกิจการ การที่มูลค่าตามบัญชีของกิจการจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงนั้นเกี่ยวข้องกับการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของกำไรสุทธิที่ถูกบันทึกบัญชีด้วยเกณฑ์คงค้างส่งผลให้กำไรสะสมเพิ่มขึ้นหรือลดลงจึงมีผลทำให้มูลค่าตามบัญชีของกิจการเปลี่ยนแปลงซึ่งกำไรสุทธิที่คำนวณจากเกณฑ์คงค้างนั้นผู้บริหารสามารถเลือกใช้นโยบายการบันทึกรายการค้าที่เอื้อประโยชน์ให้กับธุรกิจ ทำให้กำไรสุทธิที่ได้อาจมีมูลค่าสูงกว่าหรือต่ำกว่าความเป็นจริง แต่คุณภาพกำไรเป็นกำไรที่เกิดจากการดำเนินงานที่ปรับปรุงรายการที่มีไม่เงินสด เช่น การตั้งรายการค้างรับ และค้างจ่าย จึงทำให้ปัจจัยด้านคุณภาพกำไรกับมูลค่าตามบัญชีของกิจการมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

3.6 คุณภาพกำไรไม่มีความสัมพันธ์กันกับกำไรต่อหุ้น คุณภาพกำไร คือ กำไรที่เกิดจากการดำเนินงานตามปกติ สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงินสดที่เพียงพอต่อการเปลี่ยนสินทรัพย์ที่เสื่อมค่าได้ แต่กำไรต่อหุ้น มาจากกำไรสุทธิที่ถูกบันทึกบัญชีด้วยเกณฑ์คงค้าง การเปลี่ยนแปลงของกำไรต่อหุ้นจะเกิดจากกำไรสุทธิและจำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่าย

3.7 คุณภาพกำไรไม่มีความสัมพันธ์กันกับราคาหุ้นต่อกำไร เนื่องจาก คุณภาพกำไร เป็นกำไรที่เกิดจากการดำเนินงานตามปกติ โดยได้มาจากรายได้ที่เกิดขึ้นเป็นประจำ สำหรับราคาหุ้นต่อกำไรนั้น จะขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงของราคาตลาดของหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์และกำไรสุทธิต่อหุ้น ซึ่งราคาตลาดของหุ้นสามัญนั้นจะขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อดัชนีราคาหลักทรัพย์ในตลาดเป็นส่วนใหญ่

การเปลี่ยนแปลงของกำไรต่อหุ้นจะเกิดจากกำไรสุทธิและจำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่าย

3.8 คุณภาพกำไรไม่มีความสัมพันธ์กันกับเงินปันผลต่อหุ้น เงินปันผลแสดงถึงความเติบโตในรูปกำไรสะสม ซึ่งเป็นผลมาจากกำไรสุทธิที่บันทึกบัญชีด้วยเกณฑ์คงค้างเพิ่มขึ้น เพราะบริษัทต้องนำผลตอบแทนในรูปของกำไรมาจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้น ในขณะที่คุณภาพกำไร เป็นผลการดำเนินงานของบริษัทที่แสดงถึงกำไรที่เกิดจากการดำเนินงานตามปกติโดยปรับปรุงรายการที่บันทึกด้วยเกณฑ์คงค้าง

3.9 ผลตอบแทนเงินสดต่อสินทรัพย์ไม่มีความสัมพันธ์กันกับมูลค่าตามบัญชีของกิจการ ผลตอบแทนเงินสดต่อสินทรัพย์เป็นการพิจารณาความสามารถในการก่อให้เกิดกระแสเงินสดจากการลงทุนในสินทรัพย์ ในขณะที่มูลค่าตามบัญชีของกิจการมาจากการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของกำไรสุทธิ ทำให้มูลค่าของหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญเพิ่มขึ้น ในขณะที่ยอดกำไรสะสมเพิ่มขึ้น ทำให้บริษัทมีมูลค่าตามบัญชีของกิจการเพิ่มขึ้น ซึ่งการที่บริษัทมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น มิได้หมายความว่า บริษัทจะมีกระแสเงินสดภายในบริษัทมาก

3.10 ผลตอบแทนเงินสดต่อสินทรัพย์ไม่มีความสัมพันธ์กันกับกำไรต่อหุ้นกำไรต่อหุ้น จะมีผลเฉพาะการเปลี่ยนแปลงของหุ้นสามัญและกำไรสุทธิเท่านั้นถึงแม้ว่าบริษัทจะมีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเป็นจำนวนมาก ซึ่งทำให้บริษัทมีสภาพคล่องในการดำเนินธุรกิจเพิ่มขึ้น แต่ไม่ได้ส่งผลให้กำไรสุทธิของบริษัทเพิ่มขึ้น

3.11 ผลตอบแทนเงินสดต่อสินทรัพย์ไม่มีความสัมพันธ์กันกับราคาหุ้นต่อกำไร เนื่องจากราคาหุ้นต่อกำไร ขึ้นอยู่กับราคาตลาดของหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์ซึ่งราคาตลาดจะขึ้นอยู่กับปัจจัยภายในที่มาจากการดำเนินงานของบริษัทในรูปกำไรสุทธิและปัจจัยภายนอกที่มากกระทบจนเกิดการเปลี่ยนแปลงราคาตลาดของหุ้นสามัญ

3.12 ผลตอบแทนเงินสดต่อสินทรัพย์ไม่มี ความสัมพันธ์กันกับเงินปันผลต่อหุ้น เงินปันผลต่อหุ้น เกิดจากการกำหนดนโยบายของบริษัทว่าจะให้ผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นในร้อยละเท่าใดตามแต่จะกำหนด โดยขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานในแต่ละปีและภาวะ เศรษฐกิจเป็นหลัก หากบริษัทอยู่ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ ถึงแม้ว่าจะมีกระแสเงินสดที่รับจากการดำเนินงาน โดยการลงทุนในสินทรัพย์เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก แต่ ต้องใช้เพื่อการดำเนินงานในบริษัทให้สามารถผ่านพ้น วิกฤตการณ์นี้ จึงอาจทำให้บริษัทไม่สามารถจ่ายเงิน ปันผลได้

3.13 ผลตอบแทนเงินสดต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าตาม บัญชีของกิจการ เนื่องจากมูลค่าของกิจการจะมีมูลค่า เพิ่มขึ้นหรือลดลงนั้นมาจากการเปลี่ยนแปลงในกำไร สุทธิของบริษัทซึ่งจะส่งผลกระทบต่อกำไรสะสม ทำให้มูลค่า ตามบัญชีของกิจการเปลี่ยนแปลง สำหรับผลตอบแทน เงินสดต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นการบ่งบอกความสามารถ ของบริษัทในการก่อให้เกิดผลตอบแทนในรูปเงินปันผล เงินสดกลับคืนไปสู่ผู้ถือหุ้นสามัญ โดยเกิดจากความ สามารถในบริหารกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน เป็นหลัก การที่บริษัทมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นอาจไม่มีผล ต่อการเพิ่มขึ้นของกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน เนื่องจากกระแสเงินสดจากการดำเนินงานสุทธินั้นจะ ถูกปรับกระทบยอดกำไรสุทธิเป็นเงินสดสุทธิจากการ ดำเนินงานโดยตัดรายการที่ถูกบันทึกด้วยเกณฑ์คงค้าง ออก ทำให้มูลค่าของกิจการที่เกิดจากการเพิ่มขึ้นหรือ ลดลงของกำไรสุทธิ จึงมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรง กันข้ามกับผลตอบแทนเงินสดต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

3.14 ผลตอบแทนเงินสดต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับกำไรต่อหุ้น การเปลี่ยนแปลงของกำไรต่อหุ้น เกิดจากการระดมทุน โดยการออกจำหน่ายหุ้นสามัญเพิ่มหรือการซื้อหุ้นคืน และกำไรสุทธิ หากบริษัทจำหน่ายหุ้นสามัญเพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มทุน ทำให้ปริมาณกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

ส่วนหนึ่งต้องนำไปจ่ายผลตอบแทนให้กับนักลงทุน ที่ซื้อหุ้นสามัญเพิ่ม จึงทำให้ผลตอบแทนเงินสดต่อส่วน ของผู้ถือหุ้นกับกำไรต่อหุ้นมีความสัมพันธ์ในทิศทาง ตรงกันข้าม

3.15 ผลตอบแทนเงินสดต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับราคาหุ้นต่อ กำไร ราคาหุ้นต่อกำไร จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลง ของราคาตลาดต่อหุ้น โดยมีเครื่องชี้วัดคือปัจจัย ภายในและปัจจัยภายนอก หากบริษัทมีกระแสเงินสด จากการดำเนินงานในระดับสูง ทำให้มีปริมาณเงินสด หมุนเวียนในบริษัท ซึ่งบริษัทสามารถจ่ายอัตรา ผลตอบแทนเป็นเงินสดให้กับผู้ถือหุ้นได้สูง แต่ในขณะ เดียวกันหากปัจจัยภายนอกมีผลต่อการเปลี่ยนแปลง ของราคาตลาดต่อหุ้น เช่น ปัญหาเสถียรภาพทางการเมือง ซึ่งเป็นปัจจัยที่บริษัทไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ทำให้ ส่งผลกระทบต่อราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ได้

3.16 ผลตอบแทนเงินสดต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับเงินปันผล ต่อหุ้น เงินปันผลต่อหุ้น เกิดจากการกำหนดนโยบาย ของบริษัทที่ขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานในแต่ละปี ประกอบกับสถานการณ์ภายในของบริษัท สำหรับ ผลตอบแทนเงินสดต่อส่วนของผู้ถือหุ้น หากบริษัทมี กระแสเงินสดจากการดำเนินงานในระดับสูง ทำให้ สามารถจ่ายอัตราผลตอบแทนเป็นเงินสดให้กับผู้ถือหุ้น ได้สูง แต่ในขณะเดียวกัน หากบริษัทอยู่ในช่วง วิกฤตเศรษฐกิจ ถึงแม้ว่าจะมีกระแสเงินสดที่ได้รับ จากการดำเนินงานโดยการลงทุนในสินทรัพย์เกิดขึ้น เป็นจำนวนมาก แต่ต้องใช้เพื่อการดำเนินงานในบริษัท ให้สามารถผ่านพ้นวิกฤตการณ์นี้ จึงอาจทำให้บริษัท จ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้นลดลง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้

1.1 การศึกษาคุณภาพกำไร ควรศึกษาจากงบกระแสเงินสด เพราะตัดรายการที่บันทึกโดยใช้

เกณฑ์คงค้างซึ่งเป็นรายการที่มีใช้เงินสดออก ทำให้ได้กระแสเงินสดสุทธิซึ่งแสดงถึงผลการดำเนินงานที่แท้จริง

1.2 ถ้าไรที่มีคุณภาพพิจารณาจากกระแสเงินสดที่เกิดขึ้น ถ้าต้องการให้บริษัทมีคุณภาพทำไรที่ดีต้องมีการบริหารเงินสดที่ดีด้วย เช่น การบริหารวงจรกระแสเงินสด

1.3 บริษัทบางแห่งในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมที่ศึกษา ไม่มีการประกาศจ่ายเงินปันผลหรือจ่ายลดลง เนื่องจากให้ความสำคัญกับการลงทุนขยายกิจการมากกว่าการจ่ายผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการเงิน ดังนั้น ควรให้ความสำคัญกับส่วนของเจ้าของซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ของการดำเนินธุรกิจ

1.4 ผู้ใช้งบการเงินควรศึกษาทำไรในเชิงปริมาณและคุณภาพไม่ควรศึกษาเฉพาะตัวเลขกำไรหรือขาดทุนจากงบกำไรขาดทุนเท่านั้น

2 ข้อเสนอแนะครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่จัดอยู่ในดัชนีเซท-100 เพราะครอบคลุมจำนวนบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ได้มากขึ้น

2.2 ศึกษาคุณภาพกำไรกับการเจริญเติบโตของบริษัทหรือมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐศาสตร์ (Economic value added) ว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่

2.3 ควรขยายขอบเขตของการศึกษาโดยศึกษาปี พ.ศ. 2551 เพิ่ม

2.4 ควรให้มีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบคุณภาพกำไรของกลุ่มอุตสาหกรรมที่แตกต่างกัน เพื่อประโยชน์แก่ผู้ใช้งบการเงิน และนักลงทุนในอันที่จะได้เข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของคุณภาพกำไร และผลกำไรหรือขาดทุนที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนได้อย่างชัดเจนก่อนการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์แต่ละอุตสาหกรรม

บรรณานุกรม

แจน อาร์, วิลเลียม และคณะ. (2549). การบัญชีการเงิน (พรสิริ ปุณเกษม และคณะ, แปล). กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล.

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2548). งานสัมมนาคุณภาพงบการเงินกับการสร้างความน่าเชื่อถือของกิจการ. [ซีดี-รอม]. สาระสังเขปจาก: ฐานข้อมูลห้องสมุดนาราย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2552.

ไพบุลย์ รอบคอบ. (2546). การวิเคราะห์คุณภาพกำไรของธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภคสุนาถ จิตมั่นชัยธรรม. (2545). คุณภาพกำไรกับผลตอบแทนของหุ้น: การศึกษาจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการเงิน, ภาควิชาการธนาคารและการเงิน, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เรีงรัก จำปาเงิน. (2544). การจัดการการเงิน. กรุงเทพฯ: บริษัท ไคเน็ท จำกัด.

วรศักดิ์ ทูมมานนท์. (2543). คุณรู้จัก Creative Accounting และคุณภาพกำไร แล้วหรือยัง. กรุงเทพฯ: บริษัท ไอออนิค อินเตอร์เทคตรีซอสเซส.

วิริตรา ดวงตาน้อย. (2549). การวิเคราะห์คุณภาพกำไรของธุรกิจกลุ่มพลังงานและสาธารณูปโภคในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วณัฒ คำดี. (2545). การวิเคราะห์รายงานทางการเงินและการวิเคราะห์งบการเงิน. กรุงเทพฯ: ภูมิบัณฑิต.

- ศศิวิมล มีอำพล. (2543). การบัญชีเพื่อการจัดการ. กรุงเทพฯ: บริษัท อินโฟเนมโนิ่ง จำกัด.
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. (2552). การบัญชีขั้นต้น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2552). งบการเงิน. วันที่ค้นข้อมูล 11 มกราคม 2552, เข้าถึงได้จาก http://capital.sec.or.th/webapp/corp_fin2/cgi-bin/findFS.php?lang=t&ref_id=74&content_id=1
- สุมาลี อุณหะนันท์. (2549). การบริหารการเงิน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล เหลืองประเสริฐ, กัลยาณี กิตติจิตต์, ฐานา ฉันทไพศาล. (2540). การบัญชีบริหาร. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่นจำกัด (มหาชน).
- อารี หิรัญรัมย์. (2551). การบัญชีการเงิน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Adelghany, K.E. (2005). A research on the measuring quality of earnings [Abstract]. *Journal in Management of Qatar University*, 4.
- Anthony, Robert N., Hawkins, David F., & Merchant, Kenneth A. (2004). *Accounting: Text and Cases* (11th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Azad, Ali N. (2004). A study on the Assessing the Quality of Earnings: A survey of Financial Statement users' Perception towards the Reporting importance of Selected Categories of Information [Abstract]. *Journal of Business Management*, 7.
- Brorwn, Richard E., Ferris, Kenneth R., & Haskins, Mark E. (2001). *Corporate Financial Reporting* (4th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Edmonds, Thomas P., Edmonds, Cindy., Olds, Philip R., & McNair, Franees M. (2007). *Fundamental Financial and Managerial Accounting Concepts*. New York: McGraw-Hill.
- Green, Peter J. (2002). *The Impact of the Quality of Earnings on the Valuation Relevance of Cash Flow Disclosures*. United Kingdom: University of Ulster.
- Hornrgren, Charles T., Harrison, Walter A., & Baurler, Linda S. (2005). *Accounting* (6th ed.). New York: Pearson Education.
- Needles, Belverd E. & Crorson, Susan V. (2005). *Managerial Accounting* (7th ed.). New York: Houghton Mifflin Company.
- Penman, Stephen. (2007). *Financial Statement Analysis and Security 4 Valuation* (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.